

tilastotiedotus statistisk rapport

Arkisto

Tilastokeskus
Statistikcentralen

1977

Tiedustelut - Förfrågningar

Päiväys - Datum

N:o - Nr

Pellervo Marja-aho

1977-06-07

YR 1977:14

Erkki Huttunen

Puh. 90-611 022

TEOLLISUUSYRITYSTEN NELJÄNNESVUOSITTAINEN
VARASTOTILASTO IV 1974 - IV 1976
Ennakkotietoja

INDUSTRIFÖRETAGENS KVARTALSVISA LAGER-
STATISTIK IV 1974 - IV 1976
Förhandsuppgifter

JAKAJA: Valtion painatuskeskus, PL 516 00101 Helsinki 10
Puhelin 90-539011/tilaukset
Käteismyynti, Annankatu 44.

DISTRIBUTÖR: Statens tryckericentral, PB 516 00101 Helsingfors 10
Telefon 90-539011/beställningar
Kontantförsäljning, Annegatan 44.

127702285J-12/7356

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
0 Yleistä	3
1 Tiedustelumenetelmä	3
2 Tietosisältö	4
3 Otanta	4
4 Aineiston käsittely	6
5 Tietojen julkaiseminen	6
6 Teollisuuden varastot yhteensä	7
7 Teollisuuden varastot varastotyypeittäin	7
8 Teollisuuden varastot toimialoittain	9
Tilastotaulut	19-21

Liite: Varastotilaston kyselylomake

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida
0 Inledning	13
1 Utredningsmetod	13
2 Uppgiftsinnehåll	14
3 Urval	14
4 Behandling av materialet	15
5 Publicering av uppgifterna	16
6 Industrins lager sammanlagt	16
7 Industrins lager enligt lagertyp	16
8 Industrins lager näringsgrensvis	17
Statistiska tabellerna	19-21

Bilaga: Lagerstatistikens frågeblankett

TAULULUETTELO

		Sivu
Taulu 1	Tiedusteluun vastanneiden yritysten lukumäärä ja liikevaihdon peittävyys eräinä ajankohtina	5
Taulu 2	Teollisuuden varastot varastotyypeittäin 31.12.1974 (milj.mk) sekä varastotyypeittäiset volyyymi-indeksit neljännesvuosittain 31.12.1974 - 31.12.1976 (31.12.1974 = 100)	8
Taulu 3	Teollisuuden varastot toimialoittain 31.12.1974 (milj.mk) sekä toimialoittaiset volyyymi-indeksit neljännesvuosittain 31.12.1974 - 31.12.1976 (31.12.1974 = 100)	10
Taulu 4	Teollisuuden varastot varastotyypeittäin, neljännesvuosittain 31.12.1974 - 31.12.1976 A. käypiin hintoihin B. joulukuun 1974 hintoihin	19 19
Taulu 5	Teollisuuden varastot toimialoittain, neljännesvuosittain 31.12.1974 - 31.12.1976 Käypiin hintoihin	20
Taulu 6	Teollisuuden varastot toimialoittain, neljännesvuosittain 31.12.1974 - 31.12.1976 Joulukuun 1974 hintoihin	21

TABELLFÖRTECKNING

		Sida
Tabell 1	Antalet företag som besvarat förfrågan och omsättningens täckning under vissa frågetidpunkter	5
Tabell 2	Industrins lager lagertypsviis 31.12.1974 (milj.mk) samt volyminde för industrins lager lagertypsviis enligt kvartal 31.12.1974 - 31.12.1976 (31.12.1974 = 100)	8
Tabell 3	Industrins lager näringsgrensviis 31.12.1974 (milj.mk) samt volyminde för industrins lager näringsgrensviis enligt kvartal 31.12.1974 - 31.12.1976 (31.12.1974 = 100)	10
Tabell 4	Industrins lager lagertypsviis, enligt kvartal 31.12.1974 - 31.12.1976 A. till löpande priser B. till priserna i december 1974	19 19
Tabell 5	Industrins lager näringsgrensviis, enligt kvartal 31.12.1974 - 31.12.1976 Till löpande priser	20
Tabell 6	Industrins lager näringsgrensviis, enligt kvartal 31.12.1974 - 31.12.1976 Till priserna i december 1974	21

O YLEISTÄ

Oheisena julkaistaan ensimmäisen kerran tilastokeskuksen laatima tilasto teollisuusyritysten¹⁾ varastoista neljännesvuosittain.

Tiedot esitetään kiinteä- ja käypähintaisina teollisuusyritysten varastojen määrästä kunkin vuosineljänneksen lopussa. Varastot on ryhmitelty seuraaviin varastotyyppeihin: 1) aineet ja tarvikkeet, 2) poltto- ja voiteluaineet, 3) keskeneräiset työt, 4) valmisteet sekä 5) kauppavarat.

Teollisuusyritysten neljännesvuosittaisessa varastotilastossa sovelletaan tilastokeskuksen syyskuussa 1972 julkaisemaa toimialaluokitusta²⁾.

Varastotyypeittäin eriteltyt tiedot esitetään ainoastaan koko teollisuuden osalta. Tarkemmalla toimialajajoella esitetään varastotiedot ilman erittelyä varastotyyppeihin. Varastotyypeittaiset tiedot tarkemmalla toimialajajoella ovat pyynnöstä saatavissa tilastokeskuksesta. Nyt julkaistavat tiedot ovat ennakkotietoja. Lopulliset varastotiedot julkaistaan myöhemmin vuonna 1977.

1 TIEDUSTELUMENETELMÄ

Teollisuusyritysten neljännesvuosittainen varastotilasto perustuu neljännesvuosittain suoritettavaan otantatiedusteluun. Tilastoyksikkönä on yritys itsenäisenä juridisena yksikkönä. Tiedot kerätään otokseen kuuluvilta yrityksiltä postitse tilastoa varten suunnitellulla tiedustelulomakkeella. Tiedustelulomake on tämän julkaisun liitteenä.

Perustietojen luotettavuuden ja nopean saannin turvaamiseksi noudatetaan tietojen keruussa tarkoituksenmukaista joustavuutta. Tämän mukaisesti yritykset voivat ilmoittaa varastonsa arvon itselleen parhaiten soveltuvan arvostusmenetelmän mukaisesti. Vastaavasti voi yritys perustellusta syystä poiketa varastojen inventointiajankohtaa koskevasta vaatimuksesta. Esimerkiksi yritykset, jotka soveltavat ns. tertiaalilaskentaa, voivat antaa varastotiedot näin määräytyvien vuosikolmannesten päättymisajankohdilta.

Muun muassa edellä mainituista seikoista johtuen on tilaston perusaineisto sillä tavoin epäyhtenäistä, että tietojen yhdistäminen sellaisenaan toisi tuloksiin melkoisesti epävarmuustekijöitä ja rajoituksia.

Jotta esitettävät tiedot olisivat vertailukelpoisia ja luotettavia tehdään yrityksiltä kerätyihin perustietoihin tilastokeskuksessa tarvittavat muunnokset.

1) Teollisuusyrityksellä tarkoitetaan yritystä, jonka päätoimiala on teollisuus. Päätoimiala määräytyy sen perusteella, millä toimialalla ko. yrityksellä on 50 % tai enemmän henkilökunnasta.

2) Toimialaluokitus (TOL), tilastokeskus, käsikirjoja N:0 4

2 TIETOSISÄLTÖ

Tilasto käsittää tiedot yritysten omistamasta vaihto-omaisuudesta seuraavan ryhmittelyn mukaan:

- aineet ja tarvikkeet
- poltto- ja voiteluaineet
- keskeneräiset työt
- valmisteet
- kauppatavarat

Yllä mainitut ryhmät eivät peitä koko vaihto-omaisuuskäsitettä. Ulkopuolelle jäävät seuraavat ryhmät: a) tontit, maa- ja vesialueet, b) osakkeet ja osuudet sekä c) muu vaihto-omaisuus. Tilastokeskus kerää näistä vaihto-omaisuusryhmistä tiedot vuosittain teollisuuden yritystilaston yhteydessä.

Tämän tilaston liitteenä olevassa tiedustelulomakkeessa on esitetty vaihto-omaisuutta ja varastotyyppejä koskevat määritelmät sekä muut tietojen antamiseen liittyvät ohjeet. Niitä ei sen vuoksi käsitellä tässä yhteydessä lähemmin.

3 OTANTA

Teollisuuden neljännesvuosittaisen varastotilaston perusjoukkona olivat tilastokeskuksen vuoden 1972 yritysrekisterin mukaan toiminnassa olleet yritykset, jotka kuuluivat institutionaalisen sektoriluokituksen¹⁾ luokkaan 1: yhteisöyritykset ja yhteisömäiset yritykset (poislukien valtion ja kuntien liikelaitokset), joiden toimiala oli teollisuus.

Näytteen enimmäismääräksi päätettiin käytettävissä olevat resurssit huomioon ottaen 1 000 yritystä. Näytteeseen otettiin mukaan kaikki sellaiset yritykset, joissa oli työntekijöitä sata tai enemmän (683 kpl). Alle sadan työntekijän yrityksistä suoritettiin otanta. Otos poimittiin yksinkertaisena satunnaisotantana toimialoittain. Otokseen tulevien yritysten lukumäärät kullakin toimialalla määrättiin ottaen huomioon perusjoukon yritysten toimialoittainen jakautuminen sekä yritysten liikevaihtojen jakauma kullakin toimialalla. Kun otoksesta poistettiin alle 5 työntekijän yritykset tuli otokseen 5-99 työntekijän yrityksiä 175. Lopulliseen näytteeseen tuli näin ollen 858 teollisuusyritystä. Näytteen peittävyys perusjoukosta vuoden 1972 liikevaihdolla mitattuna oli 84 %.

Taulukossa 1 esitetään toimialoittain tiedusteluun vastanneiden yritysten lukumäärä ja liikevaihdon peittävyys prosenttiosuutena perusjoukon liikevaihdosta eräinä tiedusteluajankohdina. Kuten vastausprosentteistakin voi päätellä on vastaususkollisuus tiedustelusta toiseen pysynyt melko hyvänä.

1) Institutionaalisten sektoreiden luokitus, Tilastokeskus käsikirjoja N:0-5

TAULU 1 TIEDUSTELUUN VASTANNEIDEN YRITYSTEN LUKUMÄÄRÄ JA LIIKEVAIHDON PEITÄVYYS ERÄINÄ AJANKOHTINA
 TABELL ANTAL FÖRETAG SOM BESVARAT FÖRFRÅGAN OCH OMSÄTTNINGENS TÄCKNING UNDER VISSA FRÅGETIDPUNKTER

Toimiala Näringsgren	TOL- numero Ni- nummer	Vastanneiden yritysten luku- määrä - Antal företag som besvarat			Liikevaihdon peittävyys %:na perusjoukon liikevaihdosta - Omsättningens täckning i pro- cent av populationens omsätt- ning		
		31.12.74	31.12.75	31.12.76	31.12.74	31.12.75	31.12.76
Teollisuus yhteensä - Tillverkning summa	3	536	676	637	74.9	79.5	78.4
Erittelemätön teollisuus - Ospecificerad tillverkning	30	13	13	13	99.9	99.9	98.2
Elintarvikkeiden valmistus - Livsmedelstillverkning	311,312	93	133	129	76.5	79.5	79.5
Juomien ja tupakkatuotteiden valmistus - Dryckes- och tobaksvarutillverkning	313,314	17	19	16	88.0	88.3	88.2
Tekstiilien ja vaatteiden valmistus - Textil- och beklädnadsvarutillverkning	321,322	74	95	95	58.3	64.8	61.3
Nahan, turkisten, nahkateosten ja kenkien valmistus - Tillverk- ning av läder, pälskinn, läder- varor och skor	323,324	16	19	18	49,8	50,3	50,2
Puutavaran paitsi puukalusteiden val- mistus - Trävarutillverkning, utom möbeltillverkning	331	28	30	27	57,8	57,8	54,5
Ei-metallisten kalusteiden val- mistus - Tillverkning av möbel- varor, utom av metall	332	11	13	11	50.8	53.3	49.9
Massan, paperin ja paperituot- teiden valmistus - Massa-, pappers- och pappersvarutill- verkning	341	21	19	21	95.3	86.6	93.6
Graafinen tuotanto, kustannus- toiminta - Grafisk produktion, förlagsverksamhet	342	44	60	60	55.9	57.6	62.3
Kemikaalien ja muiden kemial- listen tuotteiden valmistus - Tillverkning av kemikalier och andra kemiska produkter	351,352	28	35	30	85.8	87.3	75.8
Maaöljyn jalostus, maaöljy- ja kivihiilituotteiden valmistus - Petroleumraffinering, tillverk- ning av petroleum- och kolprodukter	353,354	7	8	7	99.8	99.9	98.5
Kumi- ja muovituotteiden valmistus - Gummi- och plastvarutillverkning	355,356	14	18	16	47.2	50.8	43.3
Savi, lasi- ja kivituuotteiden val- mistus - Ler-, glas- och sten- produktstillverkning	36	17	26	25	67.3	69.7	69.2
Metallien valmistus - Metallframställning	37	9	15	11	73.4	75.5	74.4
Metallituotteiden ja koneiden valmistus - Metallvaru- och maskintillverkning	381,382	78	98	87	59.9	62.6	58.1
Sähköteknisten tuotteiden, instru- menttien ym. hienomekaanisten tuot- teiden valmistus - Tillverkning av elektriska produkter, instrument o.d. finmekaniska produkter	383,385	33	38	37	85.9	87.4	86.5
Kulkuneuvojen valmistus - Transportmedelstillverkning	384	24	28	26	89.5	90.7	87.5
Muu valmistus - Annan tillverkning	390	9	9	8	36.8	36.8	33.4

4 AINEISTON KÄSITTELY

Tilastossa esitetään tiedot varastojen määrästä kunkin vuosineljänneksen lopussa kiintein ja käyvin hinnoin. Aineiden ja tarvikkeiden, poltto- ja voiteluaineiden ja kauppatavaroiden osalta käytetään hankintahintoja ja keskeneräisten töiden ja valmisteiden osalta myyntihintoja. Perustietoihin tehdään joukko muunnoksia, jotta tilaston tiedot saadaan vertailukelpoiksi keskenään.

Eräät yritykset käyttävät sisäisessä laskentatoimessaan aikavälejä, jotka poikkeavat kalenterivuoden neljänneksistä. Tavallisin näistä on kolmannesvuosittainen laskenta mutta muitakin aikavälejä esiintyy. Nämä poikkeavat tiedot muunnetaan tilastoa varten neljännesvuosittaisiksi. Muuntamisessa käytetään suoraviivaista inter- ja extrapolointia.

Varastotietojen uudelleenarvostamisessa hankinta- ja myyntihintaisiksi tarvitaan varastotyyppiittäin ja toimialoittain tiedot keskimääräisistä varastossaoloajoista, hintojen muutoksista ja arvostusmenetelmien keskinäisistä eroista.

Muunnettaessa käypähintaiset varastoarvot joulukuun 1974 hintatasolle otetaan huomioon varastotyyppien varastossaoloaika mikäli tiedot on arvostettu hankintahintoihin. Varastossaoloaikatiedon avulla voidaan laskea varaston hankinta-ajankohta ja näin valita deflaattorina käytettävää hintaindeksisarjasta hankinta-ajankohdan hintatasoa koskeva pisteluku. Varastossaoloaikatiedot perustuvat tilastokeskuksen syksyllä 1974 suorittamaan erillistiedusteluun.

Varastotyyppien hintojen muutoksia mitataan toimialoittain laadittavilla hintaindeksillä. Indeksien peruskuukausi on XII 1974. Aineiden ja tarvikkeiden hintaindeksit lasketaan painottamalla tuotannon ja tuonnin hintaindeksijä vuoden 1970 panos-tuotostutkimuksesta saaduilla panosrakennetiedoilla. Poltto- ja voiteluaineiden hintaindeksit lasketaan painottamalla teollisuustilastosta saatavilla toimialoittaisilla käyttötiedoilla vastaavia hintatietoja. Hintatiedot saadaan Elinkeinohallituksesta. Keskeneräisten töiden, valmisteiden sekä kauppatavaroiden hintaindeksit lasketaan tilastokeskuksessa tehtävien tuotannon hintaindeksien perusteella.

Keskeneräisten töiden ja valmisteiden varastoja koskevat tiedot ilmoitetaan tilastossa myyntihintaisina. Perustietoihin on tehtävä tasokorjaus mikäli yritys on ilmoittanut varastonsa muulla tavoin arvostettuna. Korjauskertoimet perustuvat teollisuustilastosta saataviin toimialoittaisiin tietoihin tuotannon arvosta ja tuotantokustannuksista.

Muunnetut otostiedot korotetaan lopuksi perusjoukon tasolle. Korotusperusteena käytetään liikevaihtotietoja siten, että perusjoukon liikevaihto jaetaan toimialoittain tiedusteluun vastanneiden yritysten liikevaihdolla. Näin saatavilla kertoimilla korotetaan otoksesta saadut muunnetut varastotiedot.

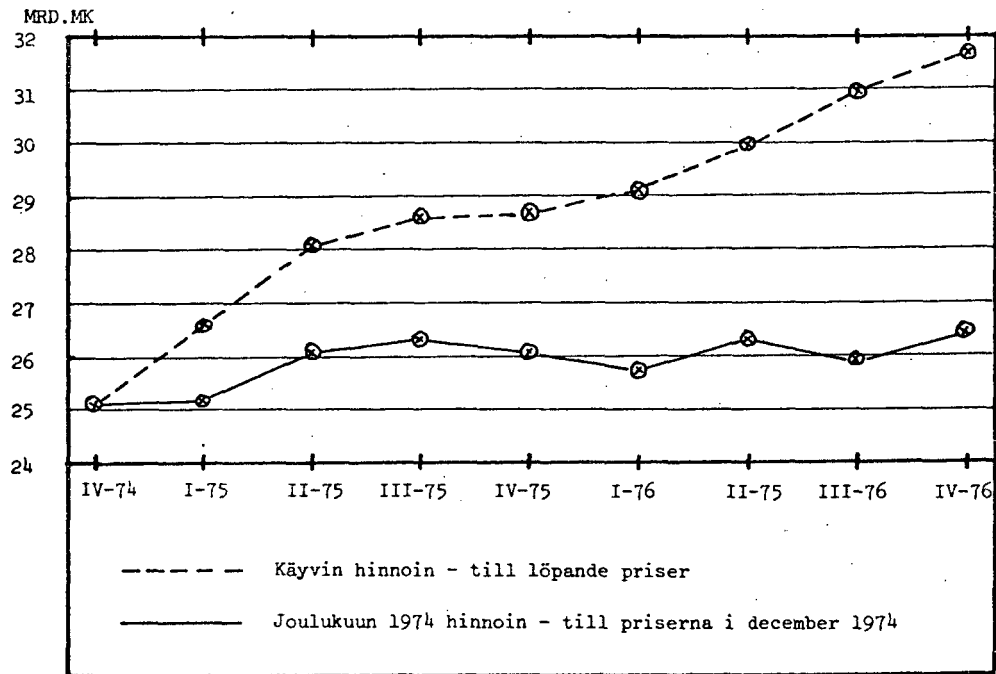
5 TIETOJEN JULKAISEMINEN

Tilastokeskus tulee vastaisuudessa julkaisemaan teollisuuden neljännesvuosittaisia varastotietoja sarjassa: Tilastotiedotus YR. Tilastojen tuottamisessa pyritään pääsemään vuoden 1977 aikana normaaliaikatauluun. Tämän mukaisesti tiedot julkaistaisiin neljästi vuodessa ja julkaisuviive olisi noin 10-12 viikkoa.

6 TEOLLISUUDEN VARASTOT YHTEENSÄ

Tilastokeskuksen varastotilaston mukaan teollisuusyritysten varastot olivat vuoden 1974 lopussa suuruudeltaan¹⁾ 25.1 miljardia markkaa. Varastojen määrä kasvoi vuoden 1975 aikana noin 4 % ja arvo noin 14 %. Vuoden 1976 aikana varastojen määrälliset muutokset eri neljänneksillä olivat vähäisiä ja vuoden lopussa varastojen määrä oli vain prosentin verran suurempi kuin edellisen vuoden lopussa. Varastojen arvo kasvoi vuoden 1976 aikana noin 11 %. Kuviossa 1 esitetään teollisuusyritysten varastojen määrän ja arvon kehitys tarkasteluajanjaksolla neljännesvuosittain.

KUVIO 1 TEOLLISUUDEN KOKONAISVARASTOT neljännesvuosittain 31.12.1974 - 31.12.1976
FIGUR 1 INDUSTRINS LAGER TOTALT per kvartal 31.12.1974 - 31.12.1976

Verohallituksesta saatujen ennakkotietojen mukaan teollisuuden varastot olivat kasvaneet vuonna 1974 voimakkaasti. Kuvioista näkyy, että vuonna 1975 varastojen kasvu hidastui ja pysähtyi miltei kokonaan vuonna 1976. Teollisuuden varastojen määrä onkin pysytellyt pienin muutoksin samalla tasolla viimeiset puolitoista vuotta.

7 TEOLLISUUDEN VARASTOT VARASTOTYYPEITTÄIN

Taulukossa 2 esitetään teollisuuden varastojen volyyymi-indeksit varastotyypeittäin, neljännesvuosittain. Indeksit on laskettu kiinteähintaisista varastotiedoista siten, että pisteluku 100 kuvaa varastojen määrää 31.12.1974.

1) Huomautettakoon, että tiedot on keskeneräisten töiden ja valmisteiden osalta uudelleenarvostettu myyntihintaisiksi. Tilastokeskus korostaa, että tässä tilastossa esitettävät varastotiedot poikkeavat em. uudelleenarvostuksen takia käsitteellisesti niistä tiedoista joita teollisuuden varastoista on julkisuudessa aikaisemmin esitetty.

TAULU 2
TABELL

Teollisuuden varastot varastotyypeittäin 31.12.1974 (milj.mk) sekä varastotyyppittaiset volyyymi-indeksit neljännesvuosittain 31.12.1974-31.12.1976 (31.12.1974=100)
Industrins lager lagertypsviis 31.12.1974 (milj.mk) samt volymindex för industrins lager lagertypsviis enligt kvartal 31.12.1974-31.12.1976 (31.12.1974=100)

Varastotyyppi Lagertyp	Varastot Lager 31.12.74 (milj. mk)	Volyymi-indeksit - Volyminindex								
		1974					1976			
		31.12	31.03	30.06	30.09	31.12	31.03	30.06	30.09	31.12
Yhteensä - Summa	25 071	100	100	104	105	104	103	105	103	105
Aineet ja tarvikkeet - Material och tillbehör	10 026	100	95	94	94	94	89	87	86	98
Poltto- ja voiteluaineet - Bränsle- och smörjmedel	366	100	90	80	77	86	81	67	60	68
Keskeneräiset työt - Varor i arbete	6 368	100	101	107	110	106	116	121	123	113
Valmisteet - Färdigvaror av egen tillverkning	7 409	100	107	116	115	115	113	117	109	108
Kauppavarat - Handelsvaror	902	100	105	108	119	116	84	111	125	122

Taulukosta 2 havaitaan varastotyyppien kehityksestä seuraavaa:

Aineiden ja tarvikkeiden varastot vähenivät tarkasteluajanjaksolla verraten tasaisesti aina kolmannelle neljännekselle 1976. Viimeisellä neljänneksellä 1976 ne kasvoivat noin viisitoista prosenttia nousten miltei vuoden 1974 tasolle. Kasvua oli massa- ja paperiteollisuutta (341)¹⁾ lukuunottamatta kaikilla toimialoilla. Eniten kasvoivat elintarvike-, juoma ja tupakkateollisuuden (31) raaka-ainevarastot joiden osalta kasvu oli noin 60 %.

Poltto- ja voiteluaineiden varastot²⁾ vähenivät tarkasteluajanjaksolla 32 %. Vuoden 1974 lopun ilmeisen suuriin polttoainevarastoihin lienee vaikuttanut tuon vuoden loppupuolella ja seuraavan vuoden alussa toteutetut polttoaineiden hintojen muutokset. Marraskuussa 1974 teollisuuden käyttämien nestemäisten polttoaineiden hinnat laskivat ja tammikuun alussa 1975 kivihiilen hinta nousi. Yritykset lienevätkin täydentäneet polttoainevarastonsa vuodenvaihteeseen mennessä 1974.

Keskeneräisten töiden varastot kasvoivat tarkasteluajanjaksolla 13 %. Kasvu oli tasaista lukuunottamatta vuosien 1975 ja 1976 viimeistä neljänneistä, jolloin varastot vähenivät selvästi. Tämä johtunee siitä, että tilatut toimitukset toimitetaan keskimääräistä useammin vuoden lopulla. Varastojen kasvuun vaikutti eniten metalliteollisuus (37,38) ja erittelemätön teollisuus (30).

1) Suluissa esitetään toimialaluokituksen (TOL) mukainen numerokoodi ko. toimialalle.
2) Tarkoittaa teollisuusyritysten tuotantotoiminnassaan käyttämiä poltto- ja voiteluaineita eikä näin ollen sisällä öljynjalostusteollisuuden raaka-aineita tai valmisteita. Huomatarkoon lisäksi, että osa vastanneista yrityksistä on sisällyttänyt poltto- ja voiteluaineet aineisiin ja tarvikkeisiin.

Valmisteverastot kasvoivat vuoden 1975 alkupuoliskolla 16 %, pysyivät vuoden 1976 puoliväliin asti ennallaan ja laskivat loppupuonna 8 %. Laskua tapahtui useimmilla toimialoilla. Merkittävimmät valmisteverastojen muutokset viimeisellä vuosipuoliskolla 1976 olivat: graafinen tuotanto ja kustannustoiminta (342) + 55 %, savi-, lasi- ja kivit tuotteiden valmistus (36) - 22 %, kemiallisten tuotteiden valmistus (351, 352) - 16 %, puutavaran valmistus (33) - 15 %, maaöljyn jalostus sekä maaöljy- ja kivihiilituotteiden valmistus (353, 354) - 14 %, metalliteollisuus (37, 38) - 11 %, massan ja paperin valmistus (341) - 11 %, tekstiilien ja vaatteiden valmistus (321, 322) - 6 %.

Kauppatavaroiden varastot¹⁾ kasvoivat kahdessa vuodessa 22 %. Kasvu oli tasaista lukuunottamatta vuoden 1976 ensimmäistä neljänestä. Tällöin kauppatavaroiden varastot vähenivät elintarviketeollisuudessa (311, 312) valmistustyöntekijöiden lakon vuoksi kymmenesosaan normaalista määrästä, jolloin koko teollisuudessa kauppatavaravarastot vähenivät 28 %.

8 TEOLLISUUDEN VARASTOT TOIMIALOITTAIN

Taulukossa 3 esitetään teollisuuden varastojen volyyymi-indeksit toimialoittain, neljännesvuosittain. Indeksit on laskettu kiinteähintaisista varastotiedoista siten, että pisteluku 100 kuvaa varastojen määrää 31.12.1974.

---

1) Tässä kauppatavaroilla tarkoitetaan niitä aineita, tavaroita ja tarvikkeita, jotka teollisuusyritys on ostanut myydäkseen ne sellaisinaan edelleen.

TAULU
TABELL 3

Teollisuuden varastot toimialoittain 31.12.1974 (milj.mk) sekä toimialoittaiset volyyymi-
indeksit neljännesvuosittain 31.12.1974-31.12.1976 (31.12.1974=100) -
Industrins lager näringsgrensvis 31.12.1974 (milj.mk) samt volymindex för industrins
lager näringsgrensvis enligt kvartal 31.12.1974-31.12.1976 (31.12.1974=100)

TOL- numero NI- nummer	Toimiala Näringsgren	Varasto Lager 31.12.1974 (milj.mk)	Volyymi-indeksit - Volymindex									
			1974				1975				1976	
			31.12	31.3	30.6	30.9	31.12	31.3	30.6	30.9	31.12	
3	Yhteensä - Summa	25 071	100	100	104	105	104	103	105	103	105	
30	Erittelemätön teolli- suus - Ospecificerad tillverkning	4 342	100	105	113	113	111	114	115	112	115	
31	Elintarvikkeiden, juo- mien ja tupakan val- mistus - Livsmedels-, dryckesvaru- och tobaksvarutillverkning	2 087	100	97	94	89	101	76	81	76	97	
32	Tekstiilien, vaattei- den, nahkan ja nahka- tuotteiden valmistus - Textil-, beklädnads-, läder- och lädervaru- tillverkning	1 938	100	92	99	93	91	89	97	85	95	
33	Puutavaran valmistus - Trävarutillverkning	1 720	100	113	112	118	110	108	108	96	105	
34	Paperiteollisuustuot- teiden valmistus, graa- finen tuotanto - Till- verkning av pappers- industriprodukter, grafisk produktion	3 318	100	100	101	105	107	111	105	101	101	
35	Kemiallisten, maaöljy-, kumi- ja muovituottei- den valmistus - Till- verkning av kemiska- och petroleumprodukter, gummi- och plastvaror	2 995	100	91	94	95	94	85	91	91	92	
36	Savi-, lasi- ja kivi- tuotteiden valmistus - Ler-, glas- och sten- produktstillverkning	802	100	93	92	83	89	78	80	77	81	
37	Metallien valmistus - Metallframställning	729	100	104	123	141	142	125	141	157	154	
38	Metalli- ja konepaja tuotteiden valmistus - Verkstadsvarutill- verkning	6 920	100	103	105	108	104	110	112	116	111	
39	Muu valmistus - Annan tillverkning	220	100	101	112	112	96	98	110	105	95	

Varastojen muutokset koko teollisuuden osalta olivat tarkasteluajanjaksona verraten pieniä. Toimialoittaiset muutokset sitävastoin olivat suurempia. Erittelemättömän teollisuuden (30), puu- ja paperiteollisuuden (33,34) ja metalliteollisuuden (37,38) varastot olivat vuosina 1975 ja 1976 keskimäärin suurempia ja muiden toimialojen varastot keskimäärin pienempiä kuin vuoden 1974 lopussa.

Erittelemättömän teollisuuden (30) varastot kasvoivat alkuvuonna 1975 toistakymmentä prosenttia, jonka jälkeen ne ovat pysyneet lähes ennallaan puolitoista vuotta. Kokonaisvarastojen osalta kasvua oli kahdessa vuodessa 15 %. Keskeneräiset työt ja valmisteverastot kasvoivat ja raaka-ainevarastot vähenivät toiselle neljännekselle 1976 asti. Vuoden loppupuoliskolla raaka-ainevarastot kasvoivat kymmenisen prosenttia mutta olivat vuoden 1976 lopussa vielä toistakymmentä prosenttia pienemmät kuin kaksi vuotta aiemmin. Keskeneräisten töiden varastot kääntyivät laskuun kun taas valmisteverastot pysyivät lähes ennallaan.

Elintarvike-, juoma- ja tupakkateollisuuden (31) varastot vähentyivät tarkasteluajanjaksolla hieman ja olivat vuoden 1976 lopussa 3 % pienemmät kuin vuoden 1974 lopussa. Varastot vähenivät ensimmäisellä neljänneksellä 1976 noin 25 %, mikä johtui elintarviketeollisuuden valmistustyöntekijöiden lakosta. Eniten vähenivät elintarviketeollisuuden (311,312) kauppatavaravarastot, jotka supistuivat noin kymmenesosaan normaalista määrästä.

Tekstiili- ja vaatetus- sekä nahka- ja nahkatuoteteollisuuden (32) varastot olivat vuosina 1975 ja 1976 keskimäärin 5-10 % pienemmät kuin vuoden 1974 lopussa. Muutokset olivat vähäisiä raaka-aineiden ja keskeneräisten töiden varastoissa kun sitä vastoin muutokset valmisteverastoissa olivat huomattavia. Valmisteverastot nousivat kumpanakin vuonna toisella neljänneksellä noin 15 % laskien tämän jälkeen entiselle tasolle.

Puutavateollisuuden (33) varastot kasvoivat vuoden 1975 ensimmäisellä neljänneksellä toistakymmentä prosenttia pysytellen tällä tasolla koko vuoden. Vuonna 1976 varastot alkoivat vähetä mutta kasvoivat viimeisellä vuosineljänneksellä kymmenisen prosenttia ja olivat vuoden lopussa hieman suuremmat kuin kaksi vuotta aiemmin. Varastojen rakenteessa tapahtui tarkasteluajanjaksolla selvä muutos. Raaka-ainevarastot vähenivät 21 % ja valmiiden tuotteiden varastot kasvoivat 26 %.

Paperiteollisuuden ja graafisen tuotannon (34) varastot kasvoivat vuoden 1976 ensimmäiseen neljänneksen mennessä kymmenisen prosenttia, jonka jälkeen ne kääntyivät laskuun. Vuoden 1976 lopussa varastot olivat prosentin verran suuremmat kuin kaksi vuotta aikaisemmin. Erityisen voimakkaasti muuttuivat massa- ja paperiteollisuuden (341) valmisteverastot, jotka puolitoistakertaistuivat vuoden 1976 ensimmäiseen neljänneksen mennessä. Sen jälkeen valmisteverastot kääntyivät laskuun mutta olivat vuoden 1976 lopussa vielä lähes kolmekymmentä prosenttia suuremmat kuin vastaavana ajankohtana 1974.

Kemian, maaöljy-, kumi- ja muovituoteteollisuuden (35) varastot vähenivät melko tasaisesti tarkasteluajanjaksolla. Varastot olivat vuonna 1975 keskimäärin noin viisi ja vuonna 1976 noin kymmenen prosenttia pienemmät kuin vuoden 1974 lopussa. Valmisteverastot pysyivät miltei muuttumattomina syyskuuhun 1975 ja laskivat vuoden lopulla noin viisitoista prosenttia, jolla tasolla ne ovat sen jälkeen pienin muutoksin pysytelleet.

Savi-, lasi- ja kivenjalostusteollisuudessa (36) varastot pienivät tasaisesti ja olivat vuoden 1976 lopussa parikymmentä prosenttia pienemmät kuin kaksi vuotta aiemmin. Tämä johtui pääasiassa valmisteverastoista, jotka supistuivat lähes puoleen. Raaka-ainevarastot vähenivät parikymmentä prosenttia kun taas keskeneräiset työt kasvoivat etenkin vuoden 1976 jälkipuoliskolla.

Metalleja valmistavien (37) yritysten varastot kasvoivat tarkasteluajanjaksolla kaikkein eniten, 54 %. Lisäystä oli kaikkien varastotyyppien kohdalla. Raaka-ainevarastot kasvoivat vain muutaman prosentin kun sitä vastoin keskeneräisten töiden ja valmisteiden varastot suunnilleen kaksinkertaistuivat.

Metalli- ja konepajateollisuuden (38) varastot kasvoivat noin 10 % kahdessa vuodessa. Varastojen kasvu johtui lähes yksinomaan keskeneräisten töiden kasvusta. Keskeneräiset työt kasvoivat metallituote- ja koneteollisuudessa (381, 382) noin 9 %. Kulkuneuvoteollisuudessa (384) keskeneräiset työt, jotka muodostavat kaksi kolmasosaa toimialan varastoista, kasvoivat noin 17 %.

Muu valmistus (39) käsittää lähinnä kultasepänteosten, soitinten ja urheiluvälineiden valmistuksen. Sen varastot olivat kumpanakin vuonna toisella ja kolmannella neljänneksellä kymmenisen prosenttia muita neljänneksiä korkeammalla. Vuosien 1975 ja 1976 lopussa varastot olivat noin neljä prosenttia pienemmät kuin vuoden 1974 lopussa.

0 INLEDNING

Statistikcentralens statistik över industriföretagens¹⁾ lager publiceras för första gången kvartalsvis.

Uppgifterna ges till fasta och löpande priser för industriföretagens lagervärden vid slutet av respektive kvartal. Lagren har indelats i följande lagertyper: 1) material och tillbehör, 2) bränsle- och smörjmedel, 3) varor i arbete, 4) färdigvaror av egen tillverkning samt 5) handelsvaror.

I industriföretagens kvartalsvisa lagerstatistik tillämpas den näringsgrensindelning²⁾ som statistikcentralen publicerat i september 1973.

Uppgifter specificerade enligt lagertyp ges endast för hela industrin. Med hjälp av en noggrannare näringsgrensindelning ges lageruppgifterna utan uppdelning i lagertyper. På begäran kan noggrannare lagertypsvis angivna uppgifter enligt näringsgren erhållas hos statistikcentralen.

De värden som nu publiceras är förhandsuppgifter. De slutliga lageruppgifterna publiceras senare år 1977.

1 UTREDNINGSMETOD

Industriföretagens lagerstatistik per kvartal baserar sig på en urvalsförfrågan som utförts kvartalsvis. Som statistisk enhet är företaget en självständig juridisk enhet. Uppgifterna insamlas medelst frågeblanketter, som planerats för statistiken, per post av de företag som hör till urvalet. Frågeblanketten finns som bilaga till denna publikation.

För att garantera att primäruppgifterna är tillförlitliga och att de erhålls snabbt tillämpas ändamålsenlig smidighet vid insamlandet av uppgifterna. I enlighet med detta kan företagen uppge värdet av sina lager enligt den värderingsmetod som bäst lämpar sig för dem. På motsvarande sätt kan företaget, med uppgivande av motivering, avvika från lagerinventeringstidpunkten. T.ex. företag som tillämpar sk. tertialberäkning kan således ge lageruppgifter för de sålunda fastslagna tidpunkterna var fjärde månad.

Beroende på bland annat ovan anförda orsaker är primärmaterialet för statistiken såtillvida oenhetligt atq sammanlänkandet av uppgifterna som sådana skulle medföra en mängd osäkerhetsfaktorer och begränsningar.

För att de uppgifter som framläggs skall vara jämförbara och tillförlitliga omräknas de primäruppgifter som insamlats av företagen hos statistikcentralen.

---

1) Med industriföretag avses företag vars huvudnäringsgren är industri. Huvudnäringsgrenen bestäms på basen av inom vilken näringsgren 50 % eller mera av företagets personal är verksam.
2) Näringsgrensindelning (NI), Statistikcentralen, handböcker N:o 4.

2 UPPGIFTSINNEHÅLL

Statistiken innehåller uppgifter om de omsättningstillgångar som företagen för enligt följande gruppering:

- material och tillbehör
- bränsle- och smörjmedel
- varor i arbete
- färdigvaror av egen tillverkning
- handelsvaror

Ovannämnda grupper täcker inte hela begreppet omsättningstillgångar. Utanför detta blir följande grupper: a) tomter, jord- och vattenområden, b) aktier och andelar samt c) annan omsättningstillgång. Statistikcentralen insamlar årligen uppgifter om dessa omsättningstillgångsgrupper i samband med industrins företagsstatistik.

På den frågeblankett som finns som bilaga till denna statistik ges definitionerna på omsättningstillgångar och lagertyper samt övriga anvisningar i anslutning till lämnandet av uppgifter. De behandlas av denna orsak inte närmare i detta sammanhang.

3 URVAL

Populationen för industrins kvartalsvisa lagerstatistik var de företag som enligt statistikcentralens företagsregister 1972 var verksamma och vilka enligt den institutionella sektorindelningen¹⁾ hörde till klass 1: sammanslutningsföretag och sammanslutningsliknande företag (exkl. statens och kommunernas affärsföretag) vars näringsgren var industrin.

Med beaktande av de tillgängliga resurserna fastslogas stickprovets maximi storlek till 1 000 företag. I stickprovet medtogs alla sådana företag som hade hundra eller flere anställda (683 st). Företag med anställda under hundra uttogs enligt urvalsmetoden. Urvalet uttogs enligt ett slumpmässigt urval näringsgrensvis.

Antalet företag inom varje näringsgren som skulle ingå i urvalet bestämdes genom att beakta populationens företags fördelning näringsgrensvis samt företagens fördelning av omsättningen inom varje näringsgren. Då företag med mindre än 5 anställda gallrades ut ur urvalet kom urvalet att innehålla 175 företag med 5-99 anställda. I den slutliga stickprovsundersökningen ingick sålunda 858 industriföretag. Stickprovets täckning av populationen mätt med år 1972 års omsättning var 84 %

I tabell 1 framläggs näringsgrensvis antalet företag som besvarat förfrågan och omsättningens täckning i procent av populationens omsättning under vissa frågetidpunkter. Svarsprocenterna har förblivit rätt så goda från en förfrågan till en annan.

---

1) Den institutionella sektorindelningen, Statistikcentralen, handböcker N:o 5

4 BEHANDLING AV MATERIALET

I statistiken ges uppgifterna om lagren i slutet av varje kvartal i fasta och löpande priser. Då det gäller material och tillbehör, bränsle- och smörjmedel och handelsvaror används anskaffningspriser och då det gäller varor i arbete och färdigvaror av egen tillverkning används försäljningspriser. I primäruppgifterna görs en del ändringar så att uppgifterna i statistiken blir sinsemellan jämförbara.

En del företag använder sig i den interna kalkyleringsverksamheten av tidsperioder som avviker från kalenderårets kvartal. Den vanligaste är tertialkalkylering men även andra tidsintervall förekommer. Dessa avvikande uppgifter omräknas för statistiken att gälla kvartal. Vid omräkningen används rätlinjig inter- och extrapolering.

För att kunna värdera lageruppgifterna på nytt till anskaffnings eller försäljningspris behövs uppgifter lagertypvis och näringsgrensvis för de genomsnittliga lagerhållningstiderna, pristäändringarna och skillnaderna i värderingsmetoder.

Vid omräkningen av lagervärden givna i löpande priser till prisnivå i december 1974 tas lagertypernas lagerhållningstid i beaktande om uppgifterna har värderats till anskaffningspris. Med hjälp av lagerhållningsuppgifterna kan anskaffningstidpunkten för lagret beräknas och sålunda kan man ur den prisindexserie som används som deflator välja det tal som gäller för anskaffningstidens prisnivå.

Uppgifterna rörande lagerhållning baserar sig på den separata förfrågan som statistikcentralen utförde på hösten 1974.

Ändringarna i lagertypernas pris mäts med prisindex som utarbetas näringsgrensvis. Basmånaden för index är XII 1974. Prisindex för material och tillbehör beräknas genom att avväga prisindex för produktion och import med de uppgifter om inputstrukturen som erhållits vid input-output undersökningen 1970.

Prisindex för bränsle- och smörjmedel beräknas genom att avväga de näringsgrensvisa driftsuppgifter som erhålls ur industristatistiken med motsvarande prisuppgifter. Prisuppgifterna erhålls av näringsstyrelsen. Prisindex för varor i arbete, färdigvaror av egen tillverkning samt handelsvaror beräknas på basen av prisindex för produktionen som görs upp vid statistikcentralen.

Uppgifter rörande lager för varor i arbete och färdigvaror av egen tillverkning uppges i statistiken till försäljningspris. I primäruppgifterna hör en nivåkorrigering göras ifall företaget har uppgivit sitt lager värderat enligt någon annan metod. Korrigeringskoefficienterna baserar sig på de uppgifter rörande produktionens värde och produktionskotsnaderna som näringsgrensvis erhålls ur industristatistiken.

De omräknade urvals uppgifterna höjs slutligen till populationens nivå. Som förhöjningsgrund används uppgifter om omsättningen sålunda att populationens omsättning uppdelas enligt näringsgren med omsättningen för de företag som svarat på förfrågan. Med de sålunda erhållna koefficienterna uppräknas de omräknade lageruppgifterna som erhållits ur urvalet.

5 PUBLICERING AV UPPGIFTERNA

Statistikcentralen kommer i fortsättningen att publicera industrins lageruppgifter kvartalsvis i seiren: Statistisk rapport YR. Under år 1977 strävar man till att få en normaltids tabell för upprörandet av statistiken. Enligt denna skulle uppgifterna publiceras fyra gånger i året och publiceringseftersläpningen skulle vara ca 10-12 veckor.

6 INDUSTRINS LAGER SAMMANLACT

Enligt statistikcentralens lagerstatistik uppgick industriföretagens lager ¹⁾ vid slutet av år 1974 till 25.1 miljarder mark. Lagren ökade med cirka 4 % under år 1975 och deras värde med cirka 14 %. Under år 1976 var lagrens kvantitativa förändringar under de olika kvartalen små och vid slutet av året var lagren bara en procent större än vid slutet av föregående år. Lagrens värde ökade under år 1976 med cirka 11 %. Ur figuren 1. framgår utvecklingen av industriföretagens lager och deras värde kvartalsvis vid frågetidpunkten.

Enligt de förhandsuppgifter som erhållits av skattestyrelsen hade industrins lager under år 1974 ökat kraftigt. Av figuren framgår att ökningen av lagren år 1975 avtog och avstannade nästan helt år 1976. Industrins lager har med några få undantag hållit sig på samma nivå i ett och ett halvt års tid.

7 INDUSTRINS LAGER ENLIGT LAGERTYP

I tabell 2 framlägg: volymindex för industrin enligt lagertyp, per kvartal. Index har beräknats på basen av lageruppgifter till fasta sålunda att 100 poäng motsvarar lagren 31.12.1974.

Ur tabell 2 kan följande rörande lagertypernas utveckling utläsas:

Material och tillbehörs lagren minskade under frågetidpunkten jämförelsevis jämt fram till tredje kvartalet 1976. Under sista kvartalet 1976 ökade de cirka femton procent och steg nästan till 1974 års nivå. Med undantag av massa- och pappersindustrin (341) ²⁾ skedde en ökning inom alla näringsgrenar. Störst var tillväxten inom livsmedels-, dryckes- och tobaksindustrins (31) råvarulager där ökningen var cirka 60 %.

BRÄNSLE - OCH SMÖRJMEDELSLAGREN ³⁾ minskade under frågetidpunkten med 32 %. De mycket stora bränsleförråden i slutet av år 1974 torde ha påverkats av ändringarna i bränsleprisen som företogs under slutet av nämnda år och i början av följande år. I november 1974 sjönk priserna på sådant flytande bränsle som används av industrin och i början av januari 1975 steg priset på stenkol. Företagen torde ha fyllt sina bränslelager före årsskiftet 1974.

- 1) Det bör observeras att uppgifterna rörande varor i arbete och färdigvaror av egen tillverkning har värderats på nytt till försäljningspriser. Statistikcentralen understryker att de lageruppgifter som framläggs i denna statistik på grund av ifrågavarande nyvärdering begreppsmässigt avviker från de uppgifter rörande industrin som tidigare har framlagts offentligt.
- 2) Inom parentes anges nummerkoden enligt näringsgrensindelningen (NI) för ifrågavarande näringsgren.
- 3) Här avses de bränsle- och smörjmedel som industriföretagen använder i sin produktionsverksamhet och oljeraffinaderi-industrins råämnen eller produkten inkluderar således inte. Det bör ytterligare märkas att en del av de företag som besvarat förfrågan har inkluderat bränsle- och smörjmedel i material och tillbehör.

LAGER FÖR VAROR I ARBETE ökade under frågetidpunkten med 13 %. Ökningen var jämn med undantag av de sista kvartalen under åren 1975 och 1976, då lagren minskade. Detta torde bero på att beställningar i allmänhet levereras vid slutet av året. Metallindustrin (37,38) och den ospecificerade tillverkningen (30) inverkar mest på lagerökningen.

LAGREN AV FÄRDIGVAROR AV EGEN TILLVERKNING ökade under början av år 1975 med 16 % och förblev på samma nivå till medlet av år 1976 och sjönk under slutet av året med 8 %. En nedgång skedde inom de flesta näringsgrenar. De största ändringarna i lagren av färdigvaror av egen tillverkning under den senare hälften av år 1976 var: grafisk produktion och förlagsverksamhet (324) + 55 %, ler-, glas- och stenproduktstillverkning (36) - 22 %, tillverkning av kemiska produkter (351,352) - 16 %, tillverkning av trävaror (33) - 15 %, raffinering av petroleum, samt tillverkning av petroleum och kolprodukter (353,354) - 14 %, metallindustrin (37,38) - 11 %, massa- och pappers-tillverkning (341) - 11 %, textil- och beklädnadsvarutillverkning (321,322) - 6 %.

HANDELSVARULAGREN ¹⁾ ökade med 22 % på två år. Ökningen var jämn med undantag av det första kvartalet år 1976, då handelsvarulagren inom livsmedelsindustrin (311,312) minskade på grund av tillverkningsarbetarnas strejk, till en tionde del av det normala. Handelsvarulagren inom hela industrin minskade härvid med 28 %.

8 INDUSTRIENS LAGER NÄRINGSRENSVIS

I tabell 3 framläggs volymindex för industrins lager näringsrensvi per kvartal. Index har bräknats på basen av lageruppgifter givna till fasta priser, så att poängtalet 100 motsvarar lagren 31.12.1974.

Lagerförändringarna inom hela industrin var under frågetidpunkten relativt små. Förändringarna näringsrensvi var däremot större. Den ospecificerade tillverkningens (30), trä- och pappersindustrins (33,34) och metallindustrins (37,38) lager var i medeltal större åren 1975 och 1976 än i slutet av år 1974 och de övriga näringsgrenarnas lager var i medeltal mindre.

Den ospecificerade tillverkningens (30) lager ökade under början av år 1975 med över tio procent varefter de i ett och ett halvt års tid har förblivit nära nog oförändrade. Ökningen var 15 % på två år. Varor i arbete och lagren för färdigvaror för egen tillverkning ökade och råmateriallagren minskade fram till det andra kvartalet 1976. Under slutet av året ökade råämneslagren med cirka 10 procent men vid slutet av år 1976 var de ännu över tio procent mindre än två år tidigare. Lagren av varor i arbete började minska medan lagren för färdigvaror av egen framställning förblev på nästan samma nivå som tidigare.

Livsmedels-, dryckes- och tobaksindustrins (31) lager minskade en aning under frågeperioden och var 3 % mindre i slutet av år 1976 än i slutet av år 1974. Lagren minskade under det första kvartalet 1976 med ca 25 % vilket berodde på tillverkningsarbetarnas strejk inom livsmedelsindustrin. Störst var nedgången inom livsmedelsindustrins (311,312) handelsvarulager vilka minskade till ca en tionde del av det normala.

1) Med handelsvaror avses här de material, varor och tillbehör som industriföretaget har köpt för att som sådana sälja vidare.

Textil- och beklädnadsvaru- samt läder- och lädervaruindustrins (32) lager var under åren 1975 och 1976 i medeltal 5-10 % mindre än i slutet av år 1974. Ändringarna i råämneslagren och i lagren för varor i arbete, var små, medan ändringarna i lagren för färdigvaror av egen tillverkning däremot var stora. Lagren för färdigvaror av egen tillverkning steg under det vardera årets andra kvartal med ca 15 % och sjönk därefter till den tidigare nivån.

Trävaruindustrins (33) lager ökade under det första kvartalet 1975 med över tio procent och förblev på denna nivå hela året. År 1976 började lagren minska men ökade under det sista kvartalet med cirka 10 procent och vid slutet av året var de en aning större än två år tidigare. En tydlig förändring i lagrens struktur skedde under frågetidpunkten. Råämneslagren minskade med 21 % och lagren för färdiga varor ökade med 26 %.

Pappersindustrins och den grafiska produktionens lager (34) ökade under det första kvartalet 1976 med tio procent, varefter de sjönk. I slutet av år 1976 var lagren en procent större än två år tidigare. Särskilt stor var förändringen av massa- och pappersindustrins (341) tillverkningslager, de ökade med en och en halv gång fram till första kvartalet 1976. Därefter minskade tillverkningslagren men i slutet av år 1976 var de ännu nära trettio procent större än under motsvarande period 1974.

Den kemiska industrins, petroleum-, gummi- och plastvaruindustrins (35) lager minskade relativt jämt under frågetidpunkten. Lagren var år 1975 i medeltal cirka fem och år 1976 cirka tio procent mindre än i slutet av år 1974. Lagren av färdigvaror av egen tillverkning förblev närapå oförändrade till september 1975 och minskade med cirka femton procent vid slutet av året, på den nivån har de sedan hållits, med undantag av några små ändringar.

Ler-, glas- och stenförädlingsindustrins (36) lager minskade jämt och var vid slutet av år 1976 tjugo procent mindre än två år tidigare. Detta berodde i huvudsak på lagren av färdigvaror av egen tillverkning, vilka minskade till närmare hälften. Råämneslagren minskade med tjugo procent. Varor i arbete ökade framför allt under den senare hälften av år 1976.

Lagren vid företag som framställde metallet (37) ökade under frågetidpunkten mest av alla (54 %). Ökningen gällde alla lagertyper. Råämneslagren ökade med bara några procent, medan lagren för varor i arbete och färdig varor av egen tillverkning däremot nästan fördubblades.

Metall- och verkstadsindustrins (38) lager ökade med cirka 10 % på två år. Lagerökningen berodde nästan enbart på ökningen av varor i arbete. Lagren av varor i arbete ökade inom metallvaru- och maskinindustrin (381,382) med cirka 9 % och inom transportmedelsindustrin (384) där ifrågavarande lager utgjorde två tredjedelar, med cirka 17 %.

Annan tillverkning (39) omfattar närmast guld- och silvervarutillverkning, musikinstrumenttillverkning och tillverkning av sportartiklar. Dess lager var under båda åren ca tio procent högre under det andra och tredje kvartalet än under de övriga kvartalen. I slutet av åren 1975 och 1976 var lagren cirka fyra procent mindre än i slutet av år 1974.

TAULU 4 TEOLLISUUDEN VARASTOT VARASTOTYPEITTÄIN, NELJÄNNESVUOSITTAIN 31.12.1974-31.12.1976
TABELL 4 INDUSTRIENS LAGER LAGERTYPSVIS, ENLIGT KVARTAL 31.12.1974-31.12.1976

A Käypiin hintoihin - Till löpande priser
milj.mk

Varastotyyppi Lagertyp	1974		1975			1976				
	31.12	31.3	30.6	30.9	31.12	31.3	30.6	30.9	31.12	
Yhteensä - Summa	25 071	26 578	28 031	28 596	28 691	29 110	29 954	30 942	31 743	
Aineet ja tarvikkeet - Material och tillbehör	10 026	9 971	9 893	10 039	10 167	9 705	9 573	9 885	11 417	
Poltto- ja voiteluai- neet - Bränsle- och smörjmedel	366	338	301	292	326	326	277	247	285	
Keskeneräiset työt - Varor i arbete	6 368	6 801	7 491	7 821	7 669	8 737	9 143	9 706	8 923	
Valmisteet - Färdig- varor av egen till- verkning	7 409	8 445	9 172	9 235	9 331	9 464	9 788	9 711	9 739	
Kauppatavarat - Handelsvaror	902	1 023	1 174	1 209	1 198	878	1 173	1 393	1 379	

B Joulukuun 1974 hintoihin - Till priserna i december 1974

Yhteensä - Summa	25 071	25 180	26 087	26 303	26 084	25 715	26 318	25 893	26 399
Aineet ja tarvikkeet - Material och tillbehör	10 026	9 530	9 411	9 455	9 502	8 902	8 679	8 597	9 849
Poltto- ja voiteluai- neet - Bränsle- och smörjmedel	366	328	291	281	315	296	245	217	249
Keskeneräiset työt - Varor i arbete	6 368	6 449	6 838	6 980	6 731	7 417	7 705	7 863	7 174
Valmisteet - Färdig- varor av egen till- verkning	7 409	7 924	8 571	8 511	8 489	8 345	8 692	8 093	8 030
Kauppatavarat - Handelsvaror	902	949	976	1 076	1 047	755	997	1 123	1 097

TAULU 5 TEOLLISUUDEN VARASTOT TOIMIALOITTAIN, NELJÄNNESVUOSITTAIN 31.12.1974-31.12.1976
 TABELL 5 INDUSTRIENS LAGER NÄRINGSGRANSVIS, ENLIGT KVARTAL 31.12.1974-31.12.1976

Käyppiin hintoihin - Till löpande priser
 milj.mk

Toimiala Näringsgren	TOL- numero NI- nummer	1974					1975					1976				
		31.12	31.3	30.6	30.9	31.12	31.12	31.3	30.6	30.9	31.12	31.3	30.6	30.9	31.12	
Yhteensä - Summa	3	25 071	26 578	28 031	28 596	28 691	29 110	29 954	30 942	31 743						
Erittelemätön teollisuus - Ospecificerad tillverkning	30	4342	4 829	5 229	5 282	5 219	5 458	5 580	5 699	5 848						
Elintarvikkeiden valmistus - Livsmedelstillverkning	311,312	1 785	1 836	1 832	1 799	2 125	1 536	1 722	1 720	2 272						
Juomien ja tupakkatuotteiden valmistus - Dryckes- och tobaksvarutillverkning	313,314	302	366	359	343	366	379	361	359	420						
Tekstiilien ja vaatteiden valmistus - Textil- och beklädnadsvarutillverkning	321,322	1 768	1 660	1 776	1 704	1 722	1 738	1 879	1 761	1 996						
Nahan, turkisten, nahkateos- ten ja kenkien valmistus - Tillverkning av läder, päls- skinn, lädervaror och skor	323,324	170	172	209	221	203	230	289	234	256						
Puutavaran paitsi puukalus- teiden valmistus - Trävaru- tillverkning, utom möbel- tillverkning	331	1 436	1 572	1 494	1 522	1 429	1 431	1 462	1 392	1 554						
Ei-metallisten kalusteiden val- mistus - Tillverkning av möbel- varor, utom av metall	332	284	389	351	384	361	366	378	387	391						
Massan, paperin ja paperituot- teiden valmistus - Massa-, pappers- och pappersvarutill- verkning	341	2 617	2 926	3 180	3 290	3 286	3 416	3 322	3 219	3 061						
Graafinen tuotanto, kustannus- toiminta - Grafisk produktion, förlagsverksamhet	342	701	716	708	635	702	859	688	723	938						
Kemikaalien ja muiden kemial- listen tuotteiden valmistus - Tillverkning av kemikalier och andra kemiska produkter	351,352	1 213	1 273	1 333	1 330	1 216	1 442	1 318	1 391	1 383						
Maaöljyn jalostus, maaöljy- ja kivihiilituotteiden valmistus - Petroleumraffinering, tillverk- ning av petroleum- och kol- produkter	353,354	1 513	1 372	1 431	1 568	1 567	1 219	1 575	1 657	1 704						
Kumi- ja muovituotteiden val- mistus - Gummi- och plastvaru- tillverkning	355,356	269	243	230	219	322	254	246	260	258						
Savi, lasi- ja kivituuotteiden valmistus - Ler-, glas- och stenproduktstillverkning	36	802	828	847	779	854	824	873	854	937						
Metallien valmistus - Metallframställning	37	729	767	891	1 009	1 006	876	1 017	1 187	1 128						
Metallituotteiden ja koneiden valmistus - Metallvaru- och maskintillverkning	381,382	2 780	2 967	3 227	3 333	3 185	3 417	3 543	3 708	3 473						
Sähköteknisten tuotteiden, instrumenttien ym. hienomekaa- nisten tuotteiden valmistus - Tillverkning av elektriska pro- dukter, instrument o.d. fin- mekaniska produkter	383,385	1 127	1 261	1 287	1 326	1 245	1 266	1 336	1 411	1 434						
Kulkuneuvojen valmistus - Transportmedelstillverkning	384	3 013	3 176	3 387	3 589	3 663	4 169	4 213	4 715	4 449						
Muu valmistus - Annan tillverkning	390	220	225	260	263	220	230	152	265	241						

TAULU 6 TEOLLISUUDEN VARASTOT TOIMIALOITTAIN, NELJÄNNEKVUOSITTAIN 31.12.1974-31.12.1976
TABELL 6 INDUSTRIENS LAGER NÄRINGSRENSVIS, ENLIGT KVARTAL 31.12.1974-31.12.1976

Joulukuun 1974 hintoihin - Till priserna i december 1974
milj.mk

Toimiala Näringsgren	TOL- numero NI- nummer	1974					1975					1976				
		31.12	31.3	30.6	30.9	31.12	31.12	31.3	30.6	30.9	31.12	31.3	30.6	30.9	31.12	
Yhteensä - Summa	3	25 071	25 180	26 087	26 303	26 084	25 715	26 318	25 893	26 399						
Erittelemätön teollisuus - Ospecificerad tillverkning	30	4 342	4 560	4 924	4 909	4 818	4 939	4 993	4 879	4 978						
Elintarvikkeiden valmistus - Livsmedelstillverkning	311,312	1 785	1 690	1 656	1 567	1 818	1 279	1 411	1 326	1 714						
Juomien ja tupakkatuotteiden valmistus - Dryckes- och tobaksvarutillverkning	313,314	302	329	313	291	299	302	283	269	310						
Tekstiilien ja vaatteiden valmistus - Textil- och beklädnadsvarutillverkning	321,322	1 768	1 607	1 714	1 597	1 578	1 538	1 650	1 459	1 635						
Nahan, turkisten, nahkateos- ten ja kenkien valmistus - Tillverkning av läder, päls- skinn, lädervaror och skor	323,324	170	167	203	199	177	192	238	179	201						
Puutavaran paitsi puukalus- teiden valmistus - Trävaru- tillverkning, utom möbel- tillverkning	331	1 436	1 535	1 564	1 622	1 521	1 480	1 471	1 309	1 458						
Ei-metallisten kalusteiden valmistus - Tillverkning av möbelvaror, utom av metall	332	284	407	368	402	368	383	388	345	348						
Massan, paperin ja paperi- tuotteiden valmistus - Massa-, pappers- och pappersvarutillverkning	341	2 617	2 683	2 788	2 959	2 963	3 080	3 022	2 857	2 764						
Graafinen tuotanto, kustan- nustoiminta - Grafisk pro- duktion, förlagsverksamhet	342	701	650	576	517	572	595	478	500	587						
Kemikaalien ja muiden kemial- listen tuotteiden valmistus - Tillverkning av kemikalier och andra kemiska produkter	351,352	1 213	1 219	1 275	1 207	1 094	1 276	1 163	1 167	1 156						
Maaöljyn jalostus, maaöljy- ja kivihiihtuotteiden valmis- tus - Petroleumraffinering, tillverkning av petroleum- och kolprodukter	353,354	1 513	1 266	1 312	1 424	1 411	1 035	1 337	1 344	1 377						
Kumi- ja muovituotteiden val- mistus - Gummi- och plastvaru- tillverkning	355,356	269	239	229	205	297	231	220	220	218						
Savi, lasi- ja kivituuotteiden valmistus - Ler-, glas och stenproduktstillverkning	36	802	744	740	664	714	623	645	618	654						
Metallien valmistus - Metallframställning	37	729	758	895	1 028	1 034	910	1 025	1 142	1 124						
Metallituotteiden ja koneiden valmistus - Metallvaru- och maskintillverkning	381,382	2 780	2 836	3 032	3 097	2 915	3 022	3 083	3 015	2 853						
Sähköteknisten tuotteiden, instrumenttien ym. hienomekaa- nisten tuotteiden valmistus - Tillverkning av elektriska produkter, instrument o.d. fin- mekaniska produkter	383,385	1 127	1 186	1 200	1 220	1 130	1 139	1 179	1 175	1 202						
Kulkuneuvojen valmistus - Transportmedelstillverkning	384	3 013	3 081	3 052	3 148	3 164	3 475	3 491	3 859	3 610						
Muu valmistus - Annan tillverkning	390	220	223	246	247	211	216	241	230	210						

TILASTOKESKUS

Neljännesvuosittaiset yritystilastot

PL 770

00101 HELSINKI 10

Puh. 90-645 121/varastotilasto

VARASTOTILANNE

Teollisuus

31.3.1976

Yrityksen nimi
Yrityksen osoite

LUOTTAMUKSELLINEN

Palautettava 30.4.1976

Ilmoittakaa alla yrityksenne varaston arvo 31.3.1976

VARASTOTYYPPI	ARVOSTUSMENETELMÄ merkitkää rastilla käyttämäne menetelmä (vain yksi rasti)	VARASTON ARVO markkoina	Tilastokeskus täyttää
1. AINEET JA TARVIKKEET	☐ 1 Jälleenhankintahinta ...../.....197..... ☐ 2 Hankintahinta (Fifo) ☐ 3 Muu, mikä		
2. POLTTO- JA VOITELUAINHEET	☐ 1 Jälleenhankintahinta ...../.....197..... ☐ 2 Hankintahinta (Fifo) ☐ 3 Muu, mikä		
3. KESKENERÄISET TYÖT	☐ 1 Jälleenhankintahinta ...../.....197..... ☐ 2 Myyntihinta ...../.....197..... ☐ 3 Valmistusaineet ja -palkat ☐ 4 Muu, mikä		
4. VALMISTEET	☐ 1 Jälleenhankintahinta ...../.....197..... ☐ 2 Myyntihinta ...../.....197..... ☐ 3 Valmistusaineet ja -palkat ☐ 4 Muu, mikä		
5. KAUPPATAVARAT	☐ 1 Jälleenhankintahinta ...../.....197..... ☐ 2 Hankintahinta (Fifo) ☐ 3 Myyntihinta ...../.....197..... ☐ 4 Muu, mikä		

Vastaajan huomautuksia:

Lisätietoja antaa

Puhelin

...../.....197.....

Allekirjoitus

OHJEITA

Varaston käsite

Tämä tiedustelu koskee kaikkia niitä tavaroita jotka yrityksen kirjanpidon mukaan kuuluvat vaihto-omaisuuteen. Uuden kirjanpitolain (655/73) 12 §:n mukaan vaihto-omaisuutta ovat sellaisinaan tai jalostettuina luovutettaviksi tai kulutettaviksi tarkoitetut hyödykkeet. Vaihto-omaisuuteen kuuluvat siis raaka-aineet, keskeneräiset työt ja puolivalmisteet, yrityksen tuottamat valmiit hyödykkeet sekä kauppavarat. Vaihto-omaisuutta ovat myös myytäväksi tarkoitetut sivutuotteet ja valmistusjätteet, sellaiset apu- ja tarveaineet, joita tarvitaan tuotantotoiminnassa mutta jotka eivät siirry valmiiseen tuotteeseen sekä pakkaustarvikkeet.

Varastoihin sisällytetään myös ulkomailla olevat tavaravarastot sekä sitovat hankintasopimukset mikäli ne kuuluvat yrityksen vaihto-omaisuuteen. Puutavaravarastoihin sisällytetään tehtaalla olevien varastojen lisäksi metsissä, kaukokuljetusreittien varsilla ja kuljetuksissa oleva yrityksen omistama puutavara. Palkkiotyön yhteydessä syntyvät varastot ilmoittaa se yritys, jonka toimeksiannosta palkkiotyö suoritetaan.

Varastotyyppit

1. Aineet ja tarvikkeet: Tähän varastotyyppiin kuuluvat omaa valmistusta varten ostetut raaka-aineet, puolivalmisteet, osat ja muut tavarat jotka muodostuvat tuotantotoiminnassa tuotteiden fyysiseksi osaksi. Tähän ryhmään kuuluvat myös pakkaustarvikkeet sekä sellaiset tuotantotoiminnassa käytettävät apu- ja tarveaineet kuten hiomakivet, poranterät ja räjähdysaineet, jotka eivät siirry tuotteeseen. Poltto- ja voiteluaineet tulevat tähän ryhmään vain jos ne sisältävät varsinaisena raaka-aineena valmistettavaan tuotteeseen.
2. Poltto- ja voiteluaineet: Tähän varastotyyppiin kuuluvat omassa tuotannossa käytettävät tai muuten itse kulutettavat poltto- ja voiteluaineet.
3. Keskeneräiset työt: Tähän varastotyyppiin kuuluvat kaikki vielä työn kohteena olevat tavarat. Mukaan luetaan sellaiset yrityksen itse tuottamat puolivalmisteet, jotka on tarkoitus jalostaa tässä samassa yrityksessä edelleen. Keskeneräiset myytäväksi aiotut työt kuuluvat myös tähän ryhmään.
4. Valmisteet: Tähän varastotyyppiin kuuluvat yrityksen valmistamat, sellaisinaan luovutettaviksi tarkoitetut tuotteet.
5. Kauppavarat: Tähän varastotyyppiin kuuluvat kaikki aineet, tavarat ja tarvikkeet, jotka yritys on ostanut myydäkseen ne sellaisinaan edelleen.

Varastojen arvostus

Varastot tulisi arvostaa kiinteisiin jälleenhankintahintoihin tai myyntihintoihin. Jos tämä ei ole mahdollista voidaan arvostaminen suorittaa muullakin menetelmällä. Arvostusmenetelmä on aina ilmoitettava merkitsemällä rasti ruutuun sekä tarvittaessa päivämäärä asianomaisen vaihtoehdon kohdalle. Jos mikään kyselylomakkeessa annetuista arvostusmenetelmävaihtoehdoista ei sovellu yritykselle, kirjoitetaan kohtaan »Muu, mikä» yrityksen käyttämän arvostusmenetelmän nimi. Tässä tapauksessa on arvostusmenetelmä lyhyesti selostettava kohdassa »Vastaajan huomautuksia».

Huom! Varastojen arvoa ei saa vähentää mahdollisilla varastovarauksilla.

Pyydämme Teitä ystävällisesti palauttamaan toisen lomakkeen asianmukaisesti täytettynä tilastokeskukseen osoitteella TILASTOKESKUS/VA , PL. 770, 00101 Helsinki 10. Toinen lomake on tarkoitettu kopiokappaleeksi yritystänne varten. Lähettäessänne lomakkeen oheisessa palautuskuoressa Teidän ei tarvitse käyttää kirjemerkkejä.

Asiaa koskevat tiedustelut pyydetään osoittamaan tilastokeskukseen puhelin 90-611 022/Varastotilasto.

STATISTIKCENTRALEN
Kvartalsstatistiken över företag
PB 770
00101 HELSINGFORS 10
Tel. 90-645 121/lagerstatistiken

LAGERSTÄLLNINGEN
Industrin
31.3.1976

Företagets namn
Företagets adress

KONFIDENTIELLT

Returneras före 30.4.1976

Meddela nedan värdet av ert företags lager 31.3.1976

LAGERTYP	VÄRDERINGSMETOD anteckna med kryss den metod Ni använt (endast ett kryss)	LAGRETS VÄRDE i mark	Statistikcentralen ifyller
1. MATERIAL OCH TILLBEHÖR	☐ 1 Återanskaffningspris ...../.....197..... ☐ 2 Anskaffningspris (Fifo) ☐ 3 Annat sätt		
2. BRÄNSLE OCH SMÖRJMEDEL	☐ 1 Återanskaffningspris ...../.....197..... ☐ 2 Anskaffningspris (Fifo) ☐ 3 Annat sätt		
3. VAROR I ARBETE	☐ 1 Återanskaffningspris ...../.....197..... ☐ 2 Försäljningspris ...../.....197..... ☐ 3 Direkt material, direkt lön ☐ 4 Annat sätt		
4. FÄRDIGVAROR AV EGEN TILLVERKNING	☐ 1 Återanskaffningspris ...../.....197..... ☐ 2 Försäljningspris ...../.....197..... ☐ 3 Direkt material, direkt lön ☐ 4 Annat sätt		
5. HANDELSVAROR	☐ 1 Återanskaffningspris ...../.....197..... ☐ 2 Anskaffningspris (Fifo) ☐ 3 Försäljningspris ...../.....197..... ☐ 4 Annat sätt		

Uppgiftsgivarens anmärkningar: _____
 _____
 _____
 _____
 _____
 _____

Ytterligare uppgifter av _____ Telefon _____

...../.....197.....

Underskrift _____

ANVISNINGAR

Begreppet lager

Denna enkät berör alla de varor som enligt företagets bokföring hör till omsättningstillgångarna. Enligt den nya bokföringslagens (655/73) 12 § består omsättningstillgångarna av nyttigheter, vilka avses att överlåtas eller förbrukas som sådana eller i förädlad skick. Till omsättningstillgångarna hör alltså råmaterial, halvfärdiga varor och halvfabrikat, av företaget tillverkade färdiga varor samt handelsvaror. Till omsättningstillgångarna hör även för försäljning avsedda biprodukter och tillverkningsavfall, sådant hjälpmaterial och tillbehör, som behöves för tillverkningen men som inte övergår till den färdiga produkten, samt emballage.

I lagren ingår även utomlands belägna varulager samt bindande anskaffningsavtal i det fall att de hör till företagets omsättningstillgångar. I trävarulagren ingår förutom lagren på fabriksområdet även av företaget ägda trävaror ute i skogarna, utmed fjärrtransportlederna och i transportererna. De lager som uppkommer i samband med premiearbete meddelas av det företag på vars uppdrag premiearbetet utföres.

Lagertyper

1. Material och tillbehör: Till denna lagertyp hör för egen tillverkning inköpta råmaterial, halvfabrikat, delar och övriga varor, som bildar en fysisk del av de tillverkade varorna. Till denna grupp hör även emballage samt sådant vid tillverkningen utnyttjat hjälpmaterial och tillbehör som slipstenar, borbett och sprängämnen, som inte övergår till produkten. Bränsle- och sprängämnena förs till denna grupp endast i det fall att de ingår som egentligt råmaterial i den tillverkade varan.
2. Bränsle- och smörjämnen: Till denna grupp hör alla bränsle- och smörjämnen, som användes för den egna tillverkningen eller annars för eget bruk.
3. Varor i arbete: Till denna lagertyp hör alla varor i arbete. Hit hör också sådana av företaget självt tillverkade halvfabrikat, som är avsedda att ytterligare bearbetas inom företaget. Halvfärdiga, för försäljning avsedda varor hör även till denna grupp.
4. Färdigvaror av egen tillverkning: Till denna lagertyp hör av företaget tillverkade varor, som är avsedda att överlåtas som sådana.
5. Handelsvaror: Till denna lagertyp hör allt material, alla varor och tillbehör, som företaget inköpt för att försälas som sådana.

Värdering av lagren

Lagren bör värderas till fasta återanskaffningspriser och försäljningspriser. Om detta inte är möjligt, kan värderingen utföras med hjälp av någon annan metod. Värderingsmetoden bör alltid uppges genom att anteckna kryss i rutan samt vid behov anteckna datum mittför vederbörande alternativ. Ifall inget av alternativen för värderingsmetod i frågeformuläret lämpar sig för företaget, antecknas i punkten »Annat sätt» namnet på den värderingsmetod företaget utnyttjat. I detta fall bör en kort redogörelse för värderingsmetoden ges i punkten »Uppgiftslämnarens anmärkningar».

Obs! Eventuella lagerreservationer får inte avdras från lagrens värde.

Vi ber Er vänligen returnera det ena formuläret vederbörligen ifyllt till STATISTIKCENTRALEN/VA1, PB 770, 00101 Helsingfors 10. Det andra formuläret är avsett som avskriftsexemplar för Ert företag. Om Ni returnerar formuläret i det bifogade svarskuvertet, behöver Ni inte använda frimärken. Det må ännu konstateras, att denna enkät berör lagrens värde vid tidpunkten 31.3.1976. Formuläret returneras före den 30.4.1976.

Förfrågningar om denna sak kan riktas till statistikcentralen telefon 90-645 121/Lagerstatistiken.